

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

7 Filius esse nequit, incestu qui genitus sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

plus prout viderit expedire, maturiores, honestiores, atque veterores viros in medium debet evocare, & alios sacerdotum dignioribus unumquemque illorum tali sacramento confingat. Amodo in ante quidquid nosti, aut audisti, aut postmodum inquisiturus es, quod contra Dei voluntarem, & rectam Christianitatem in parochia factum sit, aut futurum erit, si in diebus tuis evenerit, tam ut ad tuam cognitionem quoque modo perveniat, si scis, aut si fuerit indicatum synodaliter causam esse, & ad ministerium Episcopi pertinere, quod tu nec propter amorem, nec propter timorem, nec propter aperitum, nec propter parentelam ullatenus celas Episcopum, aut ejus missum, cui hoc inquirere iussi erit, quandocumque te ex hoc interrogaverit. Sic te Deus adjuvet, & illa sacerdotum reliqui. Illud i sacramentum, quod iste juraverit de synodali causa, quod tu illud ex te ita observabis, in quantum sapis, aut audisti, aut ab hac die in ante inquisiturus es. Sic te Deus adjuvet, &c.

I. ¶ [I]llud Burchardus legit, istud. & antea haec verba proprieitate habeantur, inquit, Iuramentum ceterorum.

4 pars. Ab hoc iuramento illud sumptum est, principale paululum derivato. Porro de iuramento separationis Innocentius Papa II. scribit Orboni Lusensi Episcopi dicens.

C. VIII. ¶ Iuramentum illorum, qui consanguinitatem probant.

II. DE parentela illa, unde nos consulere voluisti, pro qua etiam est ad nostram audiendum appellatum, aliorum fratrum scripta suscepimus, qui utique causam ipsorum diverso modo narrabant. Et primo quidem tam in gradibus, quam in nominibus personarum discordasse: postmodum vero in altero eorum computatores eiusdem parentele dicuntur convenienter. Ceterum in hujusmodi easibus summiopere consideranda est qualitas personarum, quae aliquid contra quolibet astriuere velint: quae enim iurandum praestare debent, quod neque gratia, neque pretio, vel timore, vel odio alicuius hoc dicunt contra eos, de quibus agitur: sed potius, quia credant ita verum esse, & ita se a suis ceteris audire. In quibus omnibus non debet aliqua varietas, vel contrarietas inveniri.

5 pars. Quis vero separantur ab invicem, hujusmodi iuramentum praefabunt b.

C. IX. ¶ Iuramentum separationis.

A. Be iusto die in ante, quod tu per nullum ingenium te sociabis huiusmodi consanguineis, & N. cum qua contra legem, & rectam Christianitatem adulterium & incestum perpetrasti, nec in coniugio, nec in adulterio illam tibi sociabis, nec cum illa ad unam mensam manducabis & bibes, aut sub uno testo manebis: nisi forte in ecclesia, aut in alio publico loco, ubi nulla mala suspicio possit esse, & ibi coram testibus idoneis pro certa necessitate pariter colloquamini: nec aliam conjugem accipies, nisi forte post peractam ponentiam tibi licentia data fuerit ab Episcopo tuo, aut ejus misso. Sic te Deus adjuvet, & illa sacerdotum reliqui.

I. ¶ Consanguinea] Quae sequuntur usq; ad verbe, perpetrasti, addita sunt ex Burchardo & Ivone, item, alia nonnulla.

6 pars. Occidente vero consanguinitatis uxorem suam dimittere, & aliam ducere non licet alicui, nisi causa primum probata fuit.

C. X. ¶ Nisi coram ecclesia consanguinitate probata uxorem dimittere non licet.

Unde Alexander Papa II. Guelphio de Montferrato d.

M. Vitorum & relatione cognovimus, te propriam-

a al. premium. b al. praefabant. c Poly. l.6. tit.4. Anselm. lib.10. cap.75. Burch. l.7. cap.27. Ivo p. 9. cap. 63. Pannorm. lib.7. cap.88. d al. mandatiselo. e Ivo part.9. c.32. Pannorm. l.7. cap.82.

velle abjecere uxorem, & adharere alieni, praetendens tem consanguinitatis occasionem. Verde apostolica autoritate interdicendo mandamus tibi, ut hanc quam nunc habes uxorem, nullatenus praesumas dimittere, vel aliam ducere, donec Episcoporum religiosorum consilium causam istam examinaverit.

7 pars. Recepturus vero eam, quam in iustis dimisisti, hoens jurisdictionem.

C. XI. ¶ [¶ Recitationis] iuramentum.

A. Be iusto die in ante istam conjugem tuam N. quam injuncte dimiseras, ita testebis, siue per rectum matrem suam debet habere conjugem, in dilectione, & debita disciplina: ne eam per ullum malum ingenium, a te separabis, nec ea vivente aliam accipies. Sic te Deus adjuvet, &c.

Quod autem unus testimonio conjugia apud quosdam diminatur, nulla ratione ratus habetur. Ceterum Dominus dixit: [Omne verbum stabit in ore duorum vel trium testimoniis.] item in Ieronimi concilio, cap. 20, dicitur: [Omni contra Christum, quod ecclasiasticis rebus sit, secundum divinam legem sub duebus vel tribus testimoniis terminetur, Dominus dicit: [Non unus sit certus, sed in ore duorum vel trium testimoniis sit certus.] Item cum alibi dicatur: [nullus 2 persona, e qua cumlibet exercitate testimonio aliquid creditur,] evidentissimi apparet, unius assertione conjugia non esse dimindenda.

¶ [¶ Contra alium] In Deuteronomio haec adduntur, quod illud peccati & facinoris fuerit. In Evangelio autem sunt tantummodo sequentia, ut in ore duorum, &c.

¶ [¶ Nullius personae] In codice Theodosiano, lib. u. tit. 14, leguntur haec verba, & nunc manifeste facimus, nec unius omnino testis responsio audiatur, etiam si praedicto casu honore prouulget, quorum similitudine recitatur ab Ivo, p. 16. c. 204. Et Gratianus supr. 6. q. 2. in princ. hanc tandem sententiam attulit.

QV A S T I O . VII

Q. Vnde auctor queritur, si illi, qui de incestu absconduntur, filii reputentur. Augustinus in libro Quodlibetum super Leviticum, cap. 5a qu. 76. determinat, id dicunt.

C. I. ¶ Non appellantur filii, qui de incestu absconduntur.

Q. Vid f est [¶ Quicumque dormierit cum cognata sua] Hoc videtur auctor queritur, si illi, qui de incestu absconduntur, filii reputentur. Augustinus in libro Quodlibetum super Leviticum, cap. 5a qu. 76. determinat, id dicunt.

¶ [¶ Quicumque dormierit cum cognata sua] Hoc videtur auctor queritur, si illi, qui de incestu absconduntur, filii reputentur. Augustinus, sed minus ipsius questioni 76.

QV A S T I O . VIII

D. E his vero, qui ignoranter conjuncti sunt, in que genitum consanguinitati vel affinitati ex dispensatione ecclesie relinquantur, Gregorius in Regello definit, dicunt.

¶ In Polycapo citatus ex Gregorio in Decretis.

C. I. ¶ Non separantur, qui infra septuaginta generationem ignoranter copulantes.

D. E gradibus vero cognitionum, qui infra sepe-

a Poly. ibid. Burch. l.9. c.81. Ivo p. 9. cap. 217. Pannorm. lib. 4. c. 41. b Deut. 17. c. Deut. 19. Matri. 4. d. adiutorum. e e. quia. 2. in princ. supr. f Burchardus ibid. cap. 17. Ivo part. 9. c. 52. Pannorm. l.7. c. 13. g. Levit. 21. h. Ivo l.6. tit. 4.